

3

Behandlingsstart

Denne pjece er til dig, der skal i gang med medicinsk behandling mod din hiv-infektion.

Her kan du læse om, hvad hiv gør ved dit immunforsvar, og hvordan hiv-behandlingen kan bremse den udvikling. Du kan også læse om bivirkningerne og få gode råd om, hvordan du kommer godt i gang med medicinen.

Hvad er hiv?

Hiv er et virus, som angriber immunforsvaret hos de mennesker, der bliver smittet. Hiv har behov for en celle, som de kan få til at producere nyt virus. Derfor placerer hiv sit eget arvemateriale i nogle af kroppens celler.

Hiv vælger en bestemt slags celler, der kaldes CD4-celler, som er en vigtig del

Denne pjece er en del af en serie på 10 pjecer, hvor vi har udvalgt forskellige temaer:

1) Hiv-testen er positiv, 2) Ambulatoriebesøget, 3) Behandlingsstart, 4) Krop og psyke, 5) Kærlighed og sex, 6) Om hiv til pårørende, 7) Om rejser, forsikring, love og regler, 8) Sociale rettigheder, 9) Godt at vide om medicin og 10) Anden sundhedskontakt end hiv

af vores immunforsvar. CD4-cellerne er en slags vagter, som alarmerer andre dele af immunforsvaret, hvis vi bliver ramt af virus, bakterier eller mikroorganismer. Virusset har let adgang til CD4-cellerne, fordi det har et protein på overfladen, der fungerer som en slags nøgle til cellerne.

Virus nedbryder immunforsvaret

Normalt vil CD4-cellerne lave nye celler til immunforsvaret. Men når hiv har placeret sit arvemateriale i cellen, vil den i stedet producere nyt hiv, som kan invadere andre CD4-celler.

Efterhånden som flere af immunforsvarets celler bliver optaget af at producere nyt hiv, vil der være færre celler til at alarmere immunforsvaret. Det betyder, at immunforsvaret uden behandling langsomt vil blive nedbrudt af hiv, og risikoen for at man bliver ramt af alvorlige følgesygdomme bliver markant større.

Derfor anbefaler man, at behandling påbegyndes så hurtigt som muligt.

Hvad er følgesygdomme?

Når CD4-cellerne har travlt med at producere virus, mangler der celler, som kan alarmere de andre dele af immun-

forsvaret. Det betyder, at en række andre alvorlige sygdomme såsom kræft eller infektioner får mulighed for at udvikle sig.

Den medicinske behandling har gjort, at alvorlige følgesygdomme, som giver aids-diagnosen, kan undgås. Det er blevet muligt at forebygge eller behandle flere af de følgesygdomme, som ellers var udbredt blandt hiv-positive.

Behandlingen er et tilbud

Din læge vil anbefale dig, at du begynder på hiv-medicin umiddelbart efter din diagnose. For en del hiv-positive kan det være et dramatisk vendepunkt at begynde på medicin.

Den medicinske behandling er et tilbud, og du bestemmer selv, om du vil begynde.

Ved dine besøg i ambulatoriet vil lægen tale med dig om, hvordan du har det med, at du skal tage medicin, og om der er noget særligt, der skal tages højde for, når I skal vælge den kombination, som passer bedst til dig.

Lægen kender dig kun fra ambulatoriet, så han eller hun ved ikke nødvendigvis, hvordan dit liv og din hverdag er. Det er vigtige aspekter, når der skal vælges medicin.

Bivirkninger

Den medicinske behandling kan give bivirkninger, men de forsvinder som regel efter nogle uger. Det kan være svært at sige noget entydigt om bivirkningerne, fordi de både kan variere afhængigt af, hvilken type medicin du får, og hvordan du reagerer på den.

Der kan også være forskel på, hvordan vi som mennesker opfatter bivirkningerne, og i hvor høj grad vi er i stand til at leve med dem til daglig. Hvis dine bivirkninger ikke forsvinder efter seks til otte uger, eller du ikke kan holde dem ud, skal du kontakte din læge, så I kan finde ud af, om bivirkningerne kan minimeres, eller om du skal skifte behandling.

Sådan virker medicinen

Hiv-behandlingen er en kombination af forskellig hiv-medicin, som enten hæmmer vigtige processer i virusformeringen, eller gør det sværere for hiv at komme ind i CD4-cellen.

Behandlingen hæmmer produktionen af virus i blodet. Selvom man ikke kan se nogen virusmængde i dine blodprøver, så ligger virus i dvale i såkaldte reservoir i kroppen. Derfor vil virusmængde stige igen, hvis behandlingen afbrydes.

Medicinen gør dig smittefri

Hiv-medicinen hæmmer produktionen af virus, og det får mængden af virus i blodet til at falde. Mængden af virus i kroppen har betydning for, hvor smitsom en hiv-positiv er. En lille mængde virus giver lille smitsomhed, mens en stor virusmængde giver stor smitsomhed.

Langt de fleste hiv-positive, som er i behandling i Danmark, har umålelig virusmængde og er derfor smittefrie. Din læge kan fortælle dig, om du er velbehandlet, eller om du ikke er, og derfor skal vide, at du er smitsom.

Selvom medicinen nedsætter smitsomheden, er det officielle råd stadig, at man skal bruge kondom og eventuelt glidecreme, når man har sex.

Bliv kaptajn på dit eget skib

Det er nemmest at følge behandlingen, og at medicinen har størst effekt, hvis du er motiveret.

Passer du ikke din behandling, så risikerer du at udvikle resistens, så medicinen virker dårligere, og på sigt kan det blive sværere at finde en effektiv kombination.

Selvom lægen mener, at en bestemt kombination vil være god til dig, er det vigtigt, at du også selv er overbevist.

Du snyder både dig selv og lægen, hvis du siger ja til en behandling, du ved, du ikke kan følge, eller hvis du ikke fortæller, når det kniber med at få taget de aftalte doser. Det er for din egen skyld og ikke lægens, at du skal i behandling.

Fortæl lægen, hvis du har svært ved at følge din behandling lige nu. Hvis tidspunktet er dårligt, hvis du ikke er motiveret eller ikke har overskud. Sig til lægen, hvis du glemmer at tage medicinen, som I har aftalt, for måske kan det laves om, så du f.eks. kun skal tage en tablet en gang om dagen. Fortæl også, hvis du har bivirkninger, det kan nemlig på sigt gøre det besværligt at holde motivationen oppe, hvis man sover dårligt om natten eller har problemer med maven.

Din læge ved, hvordan sygdommen kan udvikle sig, hvis du ikke kommer i behandling, så det lyder måske ikke altid som noget, der er til forhandling. Her er det vigtigt, at du selv er med i beslutningen. Tag eventuelt en ven med eller brug den sygeplejerske, du har kontakt med i ambulatoriet. Lægen er den ekspert, der kan gøre dig i stand til at tage kvalificerede beslutninger, men i sidste ende er det dig, der skal tage beslutningen og leve med de konsekvenser, den har.

Hvis du tager anden medicin

Kombinationsbehandlingen består af flere typer medicin, der virker på forskellig vis. Der er også nogle af dem, som reagerer på hinanden, hvor de enten øger eller mindsker effekten af et andet præparat.

I nogle medicinske kombinationer udnytter man denne effekt, så man ikke behøver så store doser og dermed har mindre risiko for at få bivirkninger.

Tager du tager anden medicin ved siden af din hiv-medicin, kan der være risiko for, at de forskellige medicin typer kan påvirke hinanden. Hvis doser af enten hiv-medicinen eller den anden medicin bliver for høje, kan det være farligt. Modsat kan for effekt af hiv-medicinen øge risikoen for resistens. Det er derfor vigtigt, at du og din læge har fuldt overblik over den medicin, du tager.

Visse naturlægemidler og rusmidler kan også påvirke effekten. Det er derfor vigtigt, at du fortæller din læge, hvis du tager andre præparater ved siden af din hiv-medicin.

Hiv-Danmark
Vestergade 18E, 3.
1456 København K
info@hiv-danmark.dk
www.hiv-danmark.dk
Tlf.: 3332 5868